

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 5996/22
19.6.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Снежане Живковић, председника већа, Миленије Петричевић и Маје Чогурић, чланова већа, у парници тужилаца АА и ББ, обоје из ..., чији је пуномоћник Драган Драгићевић, адвокат из Уба, Краља Петра Првог Ослободиоца 52, против тужених ВВ из ..., чији су пуномоћници адвокати Радослав и Бојана Тадић, обоје из Уба и ГГ из ..., ради конституисања права службености, одлучујући о жалбама тужилаца и туженог ВВ из ..., изјављеним против пресуде Основног суда у Убу П 381/22 од 4.10.2022. године, у седници већа одржаној дана 19.06.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПОТВРЂУЈЕ СЕ пресуда Основног суда у Убу П 381/22 од 4.10.2022. године у ставу првом изреке, а жалба туженог ВВ из ... **ОДБИЈА**, као неоснована.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке пресуде Основног суда у Убу П 381/22 од 04.10.2022. године тако да свака странка сноси своје трошкове поступка.

ОДБИЈА СЕ захтев туженог ВВ из ... за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, установљено је право сталне службености пролаза пешице, путничким возилима, пољопривредном механизацијом и другим возилима, путем који се простире преко послужне кп. ... из ЛН бр. ... КО ..., у следећим мерама и границама: са северозападне стране кп. ... КО ..., почев од кп. ... КО ..., на удаљености од 1,00 метара, рачунато од тремеђе кп. ..., ... и ... КО ..., правцем југозапад-североисток у дужини од 30,70 метара и ширини од 4 метара, а даље у истом правцу уз непосредну границу између кп. ... и ... КО ..., у дужини-мерено по граници кп бр. ... и ... КО ... од 6,60 метара и дужини-мерено по граници кп. ... и ... КО ... од 6,12 метара и ширини од 4 метара, на растојању од тремеђе кп. ... и ... и јавног пута кп. ... КО ... у дужини од 6,60 метара и ширини где се службени пут завршава-на граници кп. ... и јавног пута кп. ... КО ... од 3,07 метара, што су тужени као сувласници

послужне кп. ... из ЛН ... КО ..., дужни признати и дозволити тужиоцима несметано право пролаза, описаним путним правцем и трпети да се ова стална службеност пута, упише на терет поменуте послужне парцеле у ЛН бр. ... КО ..., у корист повласних парцела тужилаца кп. ... и ... обе КО ... Ставом другим изреке обавезани су тужиоци да туженом ВВ на име парничних трошкова овог спора плате 239.490,00 динара.

Против наведене пресуде, тужиоци и тужени ВВ благовремено су изјавили жалбе побијајући је због битне повреде одредаба парничног поступка, и то тужиоци одлуку о трошковима парничног поступка из става другог изреке, а тужени одлуку из става првог изреке побијане пресуде. Дејство жалбе туженог ВВ проширује се и на туженог ГГ, сагласно одредби члана 210. ЗПП. Жалбене разлоге су образложили и жалбене предлоге изнели. Тужени су трошкове другостепеног поступка опредељено тражили.

Испитујући првостепену пресуду у смислу одредбе члана 386. Закона о парничном поступку-ЗПП ("Службени гласник РС", бр. 72/11, са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужилаца основана, а да жалба туженог ВВ није основана.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка предвиђене чланом 374. став 2. тачке 1, 2, 3, 5, 7. и 9. ЗПП, на које другостепени суд пази по службеној дужности, због којих би се ожалбена одлука морала укинути. Супротно наводима у жалби тужених, није учињена ни битна повреда одредаба из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, јер побијана пресуда садржи јасне и потпуне разлоге о битним чињеницама важним за правилно одлучивање, који нису у супротности са садржином изведених доказа, па пресуда нема недостатака због којих се не може испитати.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су сувласници кат. Парцеле ... и ... КО ..., које представљају повласно добро, док су тужени сувласници кат. Парцеле ... КО ..., која представља послужно добро. Правни претходник тужилаца као и тужиоци дуги низ година користе део кат. Парцеле ... КО ... како би долазили до куће и окућнице која се налази на њиховим парцелама, пролазећи пешице, колима и пољопривредни машинама, а коришћење наведене парцеле на описани начин онемогућено им је током 2019. године од стране тужених. Према налазу и мишљењу судског вештака геометра Зорана Пошарца од 23.07.2020. године и допунског налаза од 15.03.2022. године произилази да се на крајњем северозападном делу кат. Парцеле ... КО ..., налази пут који је присут каменом-туцаником, који се простире од јавног пута кат. Парцеле ... до кат. Парцеле ... све КО ..., да ширина колотрага на скретању са јавног пута износи 2,65 метара, а на граници са кат. Парцелом ... износи 2,74 метара, као и да ширина кат. Парцеле ... на делу до јавног пута, а између кат. Парцеле ... и ... износи 3,07 метара, а ширина пута на том делу да износи 4 метара, док ширина пута код дворишног дела кат. Парцеле ... и ... износи 5,10 метара уз напомену да та ширина, осим поменуте ширине тог дела кат. Парцеле ... заузима и део кат. Парцеле ... и ... власништво непарничара. Правац простирања пута-пролаза од јавног пута који се налази на кат. Парцели ... до уласка у двориште тужилаца које се налази на кат. парцели ... у мерама и границама дужине и ширине простирања, како на послужној парцели тужених тако и у односу на суседне непокретности је као у ставу првом изреке побијане пресуде. Из налаза и

мишљења вештака саобраћајне струке Радисава Милетића од 10.08.2020. године произлази да поменути путни правац представља једину путну везу између јавног пута на кат.парцели ... и домаћинства тужиоца на кат.парцели ..., те да катастарска ширина наведеног пута од 3,07 на улазу у северозападни део кат. Парцеле ... пружа могућност проласка трактора са приколицом, трактора са носећим радним оруђем и мањим пољопривредним машинама тужилаца, као и да поменуто заузеће на терет парцеле непарничара, ван поменутих ширине од 3,07 метара, чини слободну ширину пролаза од 4 метара. Ширина пролаза од 4 метара, пружа могућност проласка свих пољопривредних машина у поседу тужилаца, осим комбајна, за чији пролазак би било потребно додатна ширина улаза на кат. Парцели ... са јавног пута, на терет поменутих непарничара, за најмање 0,5 метара.

Код овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је закључио, а полазећи од неспорне чињенице да тужиоци немају други начин приступа пешице, колима и пољопривредном механизацијом са јавног пута кат. Парцеле ... КО ... у своје парцеле... и ... КО ..., да постојећа ширина пролаза од 4 метара пружа могућност проласка свих пољопривредних машина у поседу тужилаца, осим комбајна, те је применом члана 49, 51. и 53. Закона о основама својинско правних односа, установио право стварне службености пролаза преко кат.парцеле ... КО ..., у власништву тужених, а у корист повласних добара у власништву тужилаца и то кат. Парцеле ... и ... КО ...

Све важне чињенице да доношење одлуке о основаности тужбеног захтева, првостепени суд је утврдио потпуно и поуздано, на основу доказа које је ценио правилном применом одредбе члана 8. ЗПП. Жалбом туженог ВВ, чињенично стање се не доводи у сумњу, а у жалби нису истицане нове чињенице, нити предлагани нови докази, у смислу члана 372. став 1. ЗПП.

По оцени апелационог суда, првостепени суд је на правилно утврђено чињенично стање, правилно применио одредбе материјалног права и усвојио тужбени захтев за установљавање права службености пролаза, у корист кат. парцела тужилаца ... и ... КО ..., као повласних добара, преко кат парцеле тужених ... КО ..., као послужног добра, јер је правилно утврђено да су испуњени услови из члана 53. Закона о основама својинско правних односа-ЗОСПО, за доношење овакве одлуке. Одредбом члана 49. став 1. ЗОСПО (“Службени лист СФРЈ”, бр.6/80, 306/90, “Службени лист СРЈ” бр.29/96 и Службени гласник РС”, бр. 115/05) прописано је да је стварна службеност право власника једне непокретности (повласно добро), да за потребе те непокретности, врши одређене радње на непокретности другог власника (послужно добро), или да захтева од власника послужног добра да се уздржава од вршења одређених радњи које би иначе имао право вршити на својој непокретности. Одредбом члана 50. став 1. истог закона прописано је да се стварна службеност врши на начин којим се најмање оптерећује послужно добро, док је одредбом члана 53. став 1. истог закона, прописано да се одлуком суда, или другог државног органа стварна службеност установљава када власник повласног добра, у целини или делимично не може користити то добро, без одговарајућег коришћења послужног добра, као и у другим случајевима, одређеним законом.

Сагласно наведеном, конституисање права стварне службености пролаза, дозвољено је само изузетно, када се повласно добро на други начин или без

несразмерно великих трошкова не може користити. У конкретном случају тужиоци, супротно наводима жалбе, нису у могућности да своје парцеле, као повласно добра користе без коришћења парцеле тужених као послужног добра, јер до својих парцела могу да приђу пешице, моторним возилом и пољопривредном механизацијом једино користећи парцелу тужених, у мерама и границама описаним у изреци. Правилан је закључак првостепеног суда да конституисање права стварне службености пролаза не представља оптерећење за парцелу тужених које би их онемогућавало да исту користе, јер тај део парцеле тужених, преко којег је конституисана службеност овом пресудом, дуги низ година користе тужиоци а користили су је и њихови правни претходници, као прилазни пут до својих непокретности. С тим у вези нису од утицаја наводи жалбе који указују на погрешну примену материјалног права у делу у коме је суд конституисао право службености преко послужне парцеле остављајући при том са западне стране пута ширину од 1 метра до границе са кп. ... КО ..., за шта није било разлога, имајући у виду да према скици вештачења правац простирања службености пролаза је одређен у складу и са физичким препрекама на путу (бетонска бандера) које би онемогућавале тужиоцима прилаз повласном добру пољопривредним машинама, како је то и објашњено налазима судских вештака. Из наведених разлога побијана одлука првостепеног суда није у супротности са одредбом члана 50. став 1. ЗОСПО и у складу је са правилом да се стварна службеност врши на начин којим се најмање оптерећује послужно добро.

Наводима жалбе, да је остало потпуно нејасно у којој дужини се простире установљена службеност ширине 4 метра, а у којој дужини мање од 4 метра, до коначних 3,07 метара, не доводи се у сумњу правилност побијане пресуде. Првостепеном пресудом установљена је стварна службеност пролаза пешице, колима и пољопривредном механизацијом, у мерама и границама које су утврђене на основу основног и допунског налаза и мишљења судског вештака геометра, у складу са којим је и прецизиран тужбени захтев, који је суд прихватио, и који није са успехом оспорен ни након изнетих примедби од стране тужених и у складу је са налазом судског вештака саобраћајне струке у погледу ширине пролаза на којој се конституише службеност.

Такође, жалбени наводи туженог да су нејасни разлози којима се суд руководио када је установио службеност пута у различитим ширинама те да се поставља питање због чега је првостепени суд установио службеност преко ширине пута од 3,07 метара, нису били од утицаја на другачију одлучивање у овој правној ствари. Наиме, у првостепеном поступку је правилно цењена чињеница да ширина пролаза од 4 метара, пружа могућност проласка свих пољопривредних машина у поседу тужилаца, осим комбајна, за чији пролазак би било потребно додатна ширина улаза на кат. Парцели ... са јавног пута, на терет непарничара, за најмање 0,5 метара (што је тужиоцима и омогућено) и да послужно добро тужених кат. Парцела ... КО ..., у једном делу има потребну ширину за тражену службеност од 4 метра, у правцу простирања од повласне парцеле ка јавном путу, а у описаном делу послужног добра да је ширина конституисане службености 3,07 метара, колико и износи ширина кат. Парцеле ... у том делу. Тужиоци у преосталом делу до потребне ширине од 4 метара и не оптерећујући послужно добро, користећи суседно земљиште непарничара за пролазак и излазак на пут који се налази на кат. Парцели ... КО ..., из чега произилази да је побијана одлука суда правилна и на закону заснована.

Приликом одлучивања о основаности жалбе туженог, односно законитости и правилности првостепене одлуке, другостепени суд је ценио и остале жалбене наводе, али их није посебно образлагао, сагласно одредби члана 396. став 1. ЗПП, будући да не могу довести до другачије одлуке.

На основу изложеног, Апелациони суд у Београду је одбио као неосновану жалбу туженог ВВ и потврдио првостепену пресуду у ставу првом изреке, на основу члана 390 ЗПП.

Основано се жалбом тужилаца побија решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке пресуде.

Наиме, усвојивши тужбени захтев у целини, првостепени суд је обавезао тужиоце да туженом ВВ накнаде трошкове парничног поступка у износу од 239.490,00 динара, имајући у виду природу предмета спора конституисање права нужног пролаза – службености преко туђег земљишта као и да је овај поступак вођен искључиво у интересу тужилаца који су пресудом стекли наведено право, због чега их је обавезао да снесу трошкове парничног поступка позивајући се на одредбе члана 154. став 1, члана 155. и 163. ЗПП.

Жалбом тужилаца се основано указује да тужени ВВ који је изгубио спор у целини нема право на накнаду трошкова поступка јер тужбени захтев није признао, а током целог поступка је оспоравао тужбени захтев. Наиме, у конкретном случају тужиоци су успели у спору, трошкове поступка нису тражили, па како тужени имајући у виду успех у парници, нема право на накнаду трошкова поступка, Апелациони суд је на основу одредбе члана 401. тачка 3. ЗПП у вези са чланом 153. ЗПП, преиначио решење о трошковима поступка и одлучио као у ставу другом изреке ове пресуде.

У складу са наведеним, неоснован је захтев туженог ВВ за накнаду трошкова другостепеног поступка, с обзиром на то да није успео у поступку по жалби, па је његов захтев одбијен на основу члана 165. став 1. ЗПП у вези са чланом 153. став 1. истог закона.

Председник већа-судија
Снежана Живковић, ср.

**За тачност отправака
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић**